

van musea, bibliotheken en natuurlijk van de omroep zelf. Veel authentiek materiaal kwam tevoorschijn, waardoor de teksten op literatuurgeschiedenis.nl een (audio)visuele dimensie krijgen. Zo reist de kijker in stapjes door de tijd: van de ramp met het kruitschip in Leiden via de gruwel van de kinderarbeid tot aan het Amsterdam van Willem Kloos. Het programma is door zijn vorm (korte hoofdstukjes) ideaal voor een klassikale introductie van teksten of thema's zoals gepresenteerd op literatuurgeschiedenis.nl. Tijdens de conferentie Het Schoolvak Nederlands worden daarvan enkele voorbeelden gegeven.

Ronde 3

Ann Stessens & Fieke van der Gucht
Stichting Lezen Vlaanderen
 Contact: annstessens@stichtinglezen.be
fiekevandergucht@stichtinglezen.be

Door de boeken het bos. Bronnen en boeken voor alle lezersprofielen (12+)

Uw leerlingen aan het lezen krijgen, lukt het best als elke leerling een boek vindt dat echt bij hem of haar past. Raakt u soms ook de weg kwijt in het overweldigende aanbod? Hier volgt een lijst van relevante websites, tijdschriften en andere bronnen die orde in de veelheid scheppen. Zo vindt u snel een boekentip op maat voor elk lezersprofiel uit uw klas: van overtuigde tot aarzelende en zelfs technisch moeilijke lezers.

1. Algemeen

a. Blijf op de hoogte: links en literatuur voor leerkrachten en bibliotheekmedewerkers.

- Literatuurbijlagen

De Morgen, *De Standaard*, *Humo* (online archief: <http://www.humo.be>), *Knack* (online literaturodossier: <http://www.knack.be>).

- Boekentijdschriften

Leeswelp: recensies, interviews en artikelen over kinder- en jeugdliteratuur (<http://www.vlabinvbc.be>).

Leeswolf: recensies, interviews en artikelen over literatuur voor volwassenen (<http://www.vlabinvbc.be>).

Boek: glossy: magazine met recensies, interviews en artikelen over literatuur voor volwassenen (<http://www.boekmagazine.nl>).

- Databanken (raadpleegbaar in bibliotheken)

Mediargus: alle artikelen uit alle Vlaamse kranten en een aantal tijdschriften (<http://www.mediargus.be>)

Databanken van Biblion (<http://www.biblion.nl>)

- *FictieRom*: uitgebreid overzicht van Nederlandse, in het Nederlands vertaalde en buitenlandse romans en verhalen die verschenen zijn na 1983.
- *JeugdLiteRom*: circa 10 000 artikelen, auteursinterviews en recensies over jeugdboeken.
- *LiteRom Nederlandse literatuur*: de grootste verzameling artikelen en recensies over Nederlandstalige literatuur.
- *LiteRom Wereldliteratuur*: de grootste verzameling artikelen en recensies over literaire werken uit de wereldliteratuur.
- *UittrekselBank*: ruim 1500 uittreksels van Nederlandstalige en buitenlandse literatuur en circa 250 auteursportretten.
- *UittrekselBank Jeugd*: speciaal voor jongeren geschreven uittreksels van jeugdboeken, auteursportretten van jeugdboekenschrijvers en beknopte 'snuffelteksten'.

- Catalogi

<http://zoeken.bibliotheek.be>: catalogus van de grootste Vlaamse bibliotheken, vaak met korte besprekingen.

<http://www.boekenbank.be>: catalogus van alle boeken die in Vlaanderen beschikbaar zijn.

b. Stof tot nadenken: links en literatuur voor leerkrachten en bibliotheekmedewerkers

- *Vertel eens : kinderen, lezen en praten* (Chambers 2002): standaardwerk voor wie wil praten over boeken.
- *Leesbeesten en boekenfeesten: hoe werken (met) kinder- en jeugdboeken?* (Van Coillie 2007): introductie in de theoretische achtergronden van jeugdliteratuur en een overzicht van genres en hoe men daarmee in de klas aan de slag kan.
- *Uitgelezen jeugdliteratuur: een ontmoeting met traditie en vernieuwing* (Joosen & Vlooberghs 2008): inleidend literatuurwetenschappelijk werk rond vraagstukken en tendensen in de hedendaagse studie van de jeugdliteratuur.

- *Lezen en leesgedrag van adolescenten en jongvolwassenen* (Raukema, Schram & Stalpers 2002): bevindingen van deskundigen uit binnen- en buitenland rond geletterdheid bij adolescenten en jongvolwassenen.
- *Hoofden uit de mist: over de moderne jeugdliteratuur* (Kuyper 2004): brieven, essays en bedenkingen van auteur Sjoerd Kuyper over jeugdliteratuur.
- *Literatuur zonder leeftijd* (Biblion): publicatiereeks over de studie van kinder- en jeugdliteratuur.
- *Waarom is lezen plezierig?* (Tellegen 2002): onderzoek naar leesmotivatie en leesbeleving.

2. Veellezers

a. Links voor leerkrachten, bibliotheekmedewerkers en veellezers

- <http://www.villakakelbont.be>: alle mogelijke achtergrondinformatie (nieuws, auteursinformatie, boekentips...) over kinder- en jeugdliteratuur.
- <http://www.leesfeest.nl>: auteursportretten, columns, recensies en spelletjes over kinderliteratuur, voor lezers tot 12 à 13 jaar.
- <http://www.kju.be>: De Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen is een jury van kinderen en jongeren tussen 4 en 16 jaar. Per leeftijdsgroep lezen de juryleden 10 boeken per jaar, waar ze hun favorieten uit kiezen.
- <http://www.leesplein.nl>
  - het luik 'Laten lezen' geeft achtergrondinformatie over kinder- en jeugdliteratuur voor leerkrachten en bibliotheekmedewerkers.
  - het luik 'Jeugdboekenplein' geeft leestips en informatie over boeken en auteurs voor jongeren tussen 12 en 16 jaar.
- <http://www.literatuurplein.nl>: digitaal kennis- en ontmoetingsplein voor literatuur, met veel aandacht voor actualiteit, auteursportretten en bibliografieën.
- <http://papierman.blogspot.com>: al het literaire nieuws verzameld.
- <http://www.oprah.com/entity/oprahbookclub>: Amerikaans georiënteerde leestips, met leeservaringen van de grootste Hollywoodsterren.

- <http://www.knack.be/dossiers/11/1236/literatuur-dossiers.html>: dossiers over bepaalde literaire genres en over literatuur uit bepaalde landen, aangevuld met een verzameling artikels uit buitenlandse kranten.
- <http://www.nrcboeken.nl>: uitgebreide online literatuurbijlage van het NRC Handelsblad, met nieuws, recensies en artikelen.
- <http://www.klara.be> (klik op 'boek'): cultuurwebsite met filmpjes uit het VRT-archief.
- <http://www.8weekly.nl> (klik op 'boeken'): online cultuurmagazine met wervende recensies.
- <http://boeken.vpro.nl>: een webpagina met interviews, reportages, gedichten, verhalen en veel geluidsmateriaal.

Op onderstaande websites kan je je eigen boekenkast en/of leesleven bijhouden:

- <http://www.librarything.nl>
- <http://www.goodreads.com>

b. Links naar literatuur voor leerkrachten en bibliotheekmedewerkers

- informatie over auteurs: *Encyclopedie van de jeugdliteratuur* (Van Coillie 2004).
- bio- en bibliografieën van schrijvers, met achteraan een lijst van beroemde personen en prijzen: *Lexicon van de jeugdliteratuur* (Wolters Noordhoff).
- illustratoren en thema's: *Lexicon van literaire werken* (Wolters Noordhoff).
- illustratoren en thema's over Nederlandstalige literaire werken van 1900 tot heden.
- *Radical reads: 101 YA novels on the edge* (Bodart 2002)

c. Leestips voor veellezers

- <http://www.boekenzoeker.org>: de Boekenzoeker 12-15 en de Boekenzoeker 15+ (onder de knop 'Lezen? Natuurlijk!') biedt leesadvies op maat van overtuigde lezers.
- <http://www.leestipmachine.nl>: machine met leestips op maat voor jongeren tussen 12 en 18 jaar.

- <http://www.leesmij.nu>: website met vrolijke, creatieve filmpjes over boeken.
- <http://www.kju.be>: de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen is een jury van kinderen en jongeren tussen 4 en 16 jaar. Per leeftijdsgroep lezen de juryleden 10 boeken per jaar, waar ze hun favorieten uit kiezen.
- <http://www.deleeslijst.be>: op de Leeslijst staat een dozijn boeken die jongeren uit de derde graad van het algemeen secundair onderwijs (aso) warm moeten maken voor lezen. Op de website staan verwijzingen naar meer, gelijkaardige titels.
- <http://www.iedereenleest.be>: een webpagina waarop volwassenen elkaar leestips kunnen geven.

3. Luie lezers

a. Links voor leerkrachten, bibliotheekmedewerkers en luie lezers

- literaire prijzen
  - voor volwassenen: <http://www.bibliotheek.be/bekroningen.html>.
  - voor de jeugd: <http://www.leesplein.nl> (doorklikken naar 'Laten lezen', 'Achtergronden en Links', 'Bekroningen').
- <http://www.gedichtendag.org>: alles over Gedichtendag.
- <http://international.poetryinternationalweb.org>: online forum rond poëzie.
- <http://www.todayinliterature.com>: een webpagina die elke dag een nieuw, literair weetje biedt.

b. Links naar literatuur voor leerkrachten, bibliotheekmedewerkers en luie lezers

- *Het web van de wereldliteratuur: welke 100 boeken hebben de literaire X-factor?* (Steinz 2007)
- *Klein cultureel woordenboek van de wereldliteratuur* (Steinz 2006)
- *Lezen op locatie: atlas van de wereldliteratuur : 60 kaarten, 90 landen, 1200 titels, 45 talen* (Steinz 2004)
- *Lezen etcetera: gids voor de wereldliteratuur* (Steinz 2003)

c. Leestips voor luie lezers

- <http://www.boekenzoeker.org>: Boekenzoeker 15+ (categorie 'Lezen? Surprise me').
- <http://www.iedereenleest.be> (klik op 'in the mood'): zoek een boek op basis van je humeur.
- <http://www.the-ledge.com>: een digitale versie van Pieter Steinz' leesgids *Lezen & cetera*, met uitgebreide informatie over boeken uit de wereldliteratuur, telkens gekoppeld aan gerelateerde boeken.
- <http://www.book-by-its-cover.com>: de mooiste (prenten)boeken in beeld.

4. Aarzelende lezers

a. Reader Development

"The best book in the world is quite simply the one you like best and that is something you can discover for yourself, but we are here to help you find it." (Opening the Book Ltd.).

- *Opening the book. Finding a good read* (Van Riel & Fowler 1996):
  - Een analyse van verschillende leesgewoonten en lezerspersoonlijkheden aan de hand van eenvoudige vragen en opdrachten. Met tal van leestips per lezerspersoonlijkheid.
  - zie ook: <http://www.openingthebook.com/publications/finding-a-good-read/default.aspx>.
- 'Reader Development as a Core Library Function' (Sheardown 2007) <http://www.librarystudentjournal.org/index.php/ljsj/article/viewArticle/44/56>.
- *Reader Development in Practice. Bringing literature to readers* (Hornby & Glass 2008): 13 diverse bijdragen over 15 jaar *Reader Development*.
- <http://www.openingthebook.com>: duidelijk overzicht van de *Reader Development*-krachtlijnen.

b. Links voor leerkrachten

- <http://www.fahrenheit451.be>: Fahrenheit451 is een project voor aarzelende lezers uit de tweede en de derde graad van het beroeps- en technisch onderwijs. De website bevat praktische informatie en achtergrondinformatie over leesbevordering bij

aarzelende lezers: een nieuwsrubriek, een maandelijks tip voor leerkrachten, boe-kentips voor aarzelende lezers, de jaarlijkse F451-Top5 met powerpointpresentaties in woord, muziek en beeld + gratis te downloaden bibliotheek- en lestips.

- <http://www.bazarweb.nl>: *Bazar* is een pakket met leesactiviteiten dat werd ontwikkeld voor het eerste tot en met het vierde jaar van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) (cf. het beroepsonderwijs in Vlaanderen).
- <http://www.didactief.nl>: In juni 2008 bracht *Didactief* een special uit rond ‘Lezen in het vmbo’ met *good practices* uit de leesbevorderingspraktijk in 10 vmbo-scholen.
- <http://www.leerkr8.leskr8.nl>: Vergroot het leesplezier van je leerlingen op een multimediale manier met *leskr8!*. Individueel, of in samenwerking met een bibliothe-caris of leerkracht.
- <http://www.lezen.nl>: uitgebreid onderzoeksluik met speciale aandacht voor leesbe-vordering in het vmbo.
- <http://www.lezeninhetvmbo.nl>: website over leesbevordering in het vmbo.
- <http://www.scholenbibliotheek.be>: *Good practices* van samenwerking tussen school en bibliotheek.
- <http://www.taalkr8.nl>: Nederlands concept, ontwikkeld voor vmbo-scholen. *Taalkr8!* is een dag vol taalgerelateerde workshops (inclusief een handleiding om een *Taalkr8!*-dag te organiseren).

c. Links naar literatuur voor leerkrachten en bibliotheekmedewerkers

- *Ambrassadeurs 2. Over jongeren, cultuur en communicatie. Een duik in de praktijk* (Van Campenhout): *Good practices* die bewijzen dat je jongeren warm kan maken voor cultuur, aangevuld met interessante tips.
- “Bazar: een leesbevorderingspakket voor het vmbo” (Raukema 2001).
- *Blijde lezers voor de toekomst? Literatuurlessen in het secundair technisch en beroepson-derwijs* (Bessemans 2008).
- *ICT en leesbevordering. Een analyse van Boekenzoeker.org* (Nijlens & Daems 2005).
- ‘Ik lees nooit in mijn vrije tijd: lezen in de vrije tijd en verplicht lezen voor school’ (Schram, 2005).

- *Laat ze strips lezen! Informatie en suggesties voor school, thuis en bibliotheek* (Cumps & Morissens 2007).
- *Lezen en leesgedrag van adolescenten en jongvolwassenen* (Raukema, Schram & Stalpers 2002): een weergave van binnen- en buitenlands onderzoek naar geletterdheid bij adolescenten en jongvolwassenen.
- *Lezen en leesbevordering in een multiculturele samenleving* (Schram, Raukema & Hakemulder 2000): een stand van zaken van het onderzoek naar geletterdheid bij jonge allochtonen en autochtone lezers en de voordelen van en problemen bij intercultureel literatuuronderwijs.
- *Lezen in de lengte en lezen in de breedte* (Schram & Raukema 2007): een bundel waarin onder meer wordt aangegeven hoe leeservaringen in de middelbare schooltijd het lezen op latere leeftijd kunnen beïnvloeden.
- “Lezen in het vmbo, illusie of optie?” (Veeneman 2004): een artikel over de mogelijkheden van het leesbevorderingsproject Bazar voor de openbare bibliotheek.
- “Maak van lezen een geschenk” (Luijten & Boland 2008): een gesprek met 14 leerlingen uit het vmbo over de bibliotheek.
- ‘Using Video Games as Bait to Hook Readers’ (Rich 2008): http://www.nytimes.com/2008/10/06/books/06games.html?_r=3&hp&oref=slogin&oref=slogin.
- *Vrij lezen, blijven lezen* (Corstanje 2000): een boek dat antwoorden biedt op vragen zoals “hoe richt ik een stimulerende leesomgeving in?”; “hoe wordt mijn school een leesschool?” ... Het boek focust op de basisschool, maar de tips zijn net zo goed toepasbaar op het secundair onderwijs.

d. Links voor aarzelende lezers

- <http://www.boekenzoeker.org>: De F451-club op de Boekenzoeker 15+ biedt boekentips op maat voor aarzelende lezers.
- <http://www.boekenzoeker.org/delaser>: De *Laser Online* is een blog met *hot news* over boeken, interviews met Bekende Lezers, spannende links, mooie woorden en af en toe een wedstrijd.
- <http://www.bibliotheek.be>: een website die informatie biedt over het opzoeken van boeken en kan inspireren bij het maken van boekbesprekingen.

- <http://cjp.be/rubriek/lezen>: een website, gemaakt door jongeren voor jongeren, met columns en artikelen over lezen.
- <http://www.spunk.nl>: een internetmagazine voor en door jongeren tussen 15 en 19 jaar met elke dag nieuwe columns en artikels.
- <http://www.leestipmachine.nl>: een webpagina die in ruil voor het beantwoorden van dertien vragen drie passende leestips geeft.
- <http://www.villakakelbont.be>: een website met informatie over jeugdliteratuur.
- <http://www.crimezone.nl>: een webpagina met informatie over thrillers en thrillerauteurs.
- <http://www.crime.nl>: online encyclopedie van alle Nederlandstalige misdaadauteurs van Nederland en België.
- <http://www.taaldigitaal.nl/verhalen>: een website met kortverhalen die de lezers de kans biedt om zelf een manuscript in te dienen.

e. Leestips voor aarzelende lezers

- *de F451-club van de Boekenzoeker 15+*: Elke week wordt de Boekenzoeker aangevuld met nieuwe tips. Suggesties voor de F451-club, zijn altijd welkom: f451@stichtinglezen.be ; <http://www.boekenzoeker.org>.
- De *Fahrenheit*-reeks van Averbode, de *Lekker Lezen*-reeks van De Eenhoorn en de *Dwarlijnen*-reeks van Facet/Clavis richten zich specifiek op aarzelende lezers. Op de F451-club zijn steeds enkele titels uit die reeksen opgenomen. Een volledig overzicht van de voorradige titels vindt u op de sites van Averbode, De Eenhoorn en Facet/Clavis.

5. Technisch moeilijke lezers

a. Links voor leerkrachten

- <http://www.cteno.be>: Het *Centrum voor Taal en Onderwijs* is een universitair centrum, verbonden aan de KULeuven en ondersteunt het taalvaardigheidsonderwijs Nederlands in Vlaanderen door onderzoek te doen, materialen te ontwikkelen en begeleiding en nascholing te bieden.

- <http://www.eenvoudigcommuniceren.nl>: Uitgeverij *Eenvoudig Communiceren* wil mensen die slecht lezen meer bij de samenleving betrekken. Onder andere door boeken uit te geven die gemakkelijk lezen: zowel nieuwe verhalen als vereenvoudigde versies van klassiekers. *Eenvoudig Communiceren* heeft voor elke lezer wat wils: van de ‘probleemboeken’ in de *Reality*-reeks tot spannende verhalen uit de *Misdadig*-reeks. Het gaat om dunne boeken met eenvoudige woorden en zinsconstructies, een heldere structuur en een vormgeving die het tekstbegrip ondersteunt. Op <http://www.begrijpelijkietaal.nl/Downloads/RichtlijnenEenvoudigCommuniceren.def.pdf> vind je de richtlijnen ‘begrijpelijke taal’ van *Eenvoudig Communiceren*.
- <http://www.lezenenschrijven.nl>: De *Stichting Lezen & Schrijven* wil het probleem van laaggeletterdheid bespreekbaar maken en bijdragen aan oplossingen.
- <http://www.lezenvooriedereen.be>: *Lezen voor iedereen* is de Vlaamse afdeling van de Nederlandse uitgeverij *Eenvoudig Communiceren*. De uitgeverij biedt dezelfde reeksen aan als *Eenvoudig Communiceren*, maar investeert daarnaast ook in de reeks *Vlaamse reuzen*, vereenvoudigde versies van bekende Vlaamse romans (onder andere de verhalen van Herman Brusselmans).
- <http://www.makkelijklezen.nl>: de website van *Interval-Lâle*, een uitgeverij voor leesondersteunende materialen. De uitgeverij biedt meertalige prentenboeken aan en audioboeken op meeleestempo. De audioboeken zijn er in de eerste plaats voor kinderen in het gewoon en het buitengewoon lager onderwijs, maar kunnen ook worden ingezet als ondersteuning van het technisch lezen bij Nt2-leerlingen uit het secundair en het volwassenenonderwijs.
- <http://www.makkelijklezenplein.nl>: een website voor kinderen en jongeren die het moeilijk hebben met lezen.
- <http://www.provant.belleren/documentatiecentral/docatlas>: documentatiecentrum van de provincie Antwerpen dat gespecialiseerd is in Nt2, intercultureel onderwijs en mondiale vorming.
- <http://www.stichtingmakkelijklezen.nl>: Stichting *Makkelijk Lezen* zet zich in voor mensen met leesproblemen en deelt onder andere het keurmerk ‘Makkelijk lezen’ uit. Dat keurmerk betekent dat een boek goed leesbaar is voor iedereen met leesproblemen. De reeks *Leeslicht* van uitgeverij *Eenvoudig Communiceren* draagt dat keurmerk.
- <http://www.vantricht.nl>: de *Troef*-reeks van uitgeverij Van Tricht is er voor jongeren die moeite hebben met lezen. Er worden onderwerpen aangekaart die aansluiten bij de belevingswereld van jongeren.

- <http://www.wablieft.be>: *Wablieft* brengt met de *Wablieft*-krant al meer dan 20 jaar een overzicht van het nieuws in eenvoudige, begrijpelijke taal voor iedereen die een gewone krant te moeilijk vindt. De *Kleine Wablieft* is er voor begeleiders en lesgevers en is een losbladige bijlage bij de *Wablieft*-krant. De bijlage bevat vereenvoudigde teksten uit de krant, een eenvoudig kruiswoordraadsel en een oefening met foto's en tekst. *Wablieft* geeft ook tekstadvies en reikt jaarlijks de *Wablieft-prijs voor klare taal* uit.

b. Literatuur voor leerkrachten

- *Fijne leeswaren. Een uitgelezen selectie boeken voor 'moeilijke' lezers vanaf 12 jaar* (Marissen & Cammaert 2001): een keuzelijst voor moeilijke lezers, met bibliografische referenties en een korte inhoud per titel.
- *Makkelijk Lezen Mediagids* (Cammaert, Marissen & Heuff 2003): een keuzelijst voor moeilijke lezers, met bibliografische referenties en een korte inhoud per titel.
- 'Strips en dyslexie' (Cumps 2008): zie: <http://www.hoeks.homepage.t-online.de/41443.html>.
- *Zwakke lezers, sterke teksten?*(Land 2009): studie over structuur- en stijlkenmerken die het tekstbegrip van zwakke lezers kunnen beïnvloeden.

6. Door de boeken het bos: boekentips voor technisch moeilijke lezers (12+ en 14+)

a. Leestips voor technisch moeilijke lezers

De F451-club op www.boekenzoeker.org richt zich in de eerste plaats op aarzelende lezers: jongeren die niet graag lezen, maar die op zich technisch voldoende goed lezen. Je vindt er ook enkele boeken voor technisch moeilijke lezers, maar het aanbod wordt er niet apart uitgelicht. Daarom geven we hier een apart en uitgebreider overzicht met leestips voor lezers met zwakkere technische leesvaardigheden. Het specifieke aanbod voor deze lezersdoelgroep is helaas beperkt. Zeker wie een kwaliteitsvol boek wil aanbieden dat toch vlot leesbaar is, moet vaak wat creativiteit aan de dag leggen.

b. 12+

- Poëzie
Opa laat zijn tenen zien en andere stripgedichten (Van de Vendel & de Goede 2008): Een boekje vol korte strips en – in mindere mate – tekst op rijm. Daarnaast omvat het

ook geestige observaties over alledaagse dingen. Moeilijke lezers zullen niet elke dubbelzinnigheid begrijpen, maar kunnen het meeste wel afleiden uit de visuele ondersteuning van de striptekeningen.

- Fictie

Een goeie truc (Berk 2007): In *Een goeie truc* krijgt Jakob een dagboek voor zijn verjaardag. Vanaf dat moment schrijft hij al zijn gedachten op papier. Plotseling ontdekt hij dat zijn ouders zijn dagboek lezen, waardoor zijn leven in een groot feest verandert. Het boek is in eenvoudige taal geschreven en bevat ook handzame tips om zelf een dagboek te beginnen.

- Non-fictie

Bzzz (Bingham & Gottmer 2008): Een boek met leuke weetjes over insecten, korte tekstjes (in plaats van doorlopende tekst) en heel veel fotomateriaal. Bevat wel moeilijke woorden.

De Aarde vanuit de hemel verteld (Arthus-Bertrand 2002): Een boek met prachtige en fascinerende paginavullende foto's van een beroemde fotograaf. Elke foto is getrokken vanuit vogelperspectief en typeert een bepaald land. Alle werelddelen komen aan bod en elk land wordt gesitueerd op een wereldkaartje. Boven elke foto staat een kort tekstje met uitleg over de foto. Het boek is geschikt voor technisch moeilijke lezers dankzij de onmiddellijke visuele ondersteuning. Elke foto is voorzien van een langere tekst met over het land. In dezelfde reeks verschenen ook fotoboeken over vulkanen, vogels, oceanen, enz.

Familie in de hele wereld (Ommer 2002): Het boek laat de lezer kennismaken met families van over de hele wereld. Het omvat telkens een paginagrote kleurenfoto, een situering van het land op de wereldkaart en een korte, gemakkelijk leesbare brief, waarin een kind vertelt over zijn familie en gewoontes.

Jouw school – mijn school. Kinderen en hun scholen over de hele wereld (Unicef 2007): Een prachtig fotoboek waarin per land een kind en zijn of haar school wordt voorgesteld in twee pagina's. Het omvat korte, vlot leesbare tekstjes, korte quotes van kinderen en toegankelijk geschreven 'wist-je-datjes'.

Kleur, zwart/wit en alles wat er tussen zit (Hilkemeijker & van Lonkhuyzen 2006): Een mooi boek om in te bladeren, vol interessante weetjes over kleur. Elk kind kan een tekstje lezen over zijn of haar lievelingskleur.

Mensen zoals jij en ik. Encyclopedie van alle volkeren (Arlon 2004): De 'encyclopedie' is een leuke eerste kennismaking met alle mogelijke volkeren en hun gebruiken, kleding, godsdienst, enz. De encyclopedie omvat veel fotomateriaal waarop kinderen en jongeren centraal staan.

Titanic (Kentley & Noon 2002): Een weetjesboek over de *Titanic* met grote getekende dwarsdoorsneden van het schip. Bij de tekeningen horen zoekopdrachten en woordenschatoefeningen die visueel ondersteund worden. Het boek is ideaal voor woordenschatuitbreiding.

- Zoekboeken

Waar is Wally? (Handford 2008): Een zoekboek met paginagrote prenten vol mensen, dieren, voorwerpen en grappige situaties. De lezer krijgt de opdracht om Wally, een figuurtje dat eeuwig zoek is, terug te vinden. Met dit boek kan je dieper ingaan op taal en op een speelse manier woordenschat uitbreiden bij Nt2-leerlingen.

- Luisterboeken

Moeilijke lezers hebben er vaak baat bij om een verhaal meerdere keren te horen. Luisterboeken zijn daarom ideaal, eventueel in combinatie met het 'echte boek'. Luisterboeken zijn een vrij recent fenomeen. De verkrijgbare titels zijn vaak klassiekers: *Kruistocht in Spijkerbroek* (Beckman), *Heksenkind* (Furlong), *Torenhoog en mijlenbreed* (Dragt). Nieuwere titels zijn *Hoe overleefik...* (Oomen) en *Aan de bal* (Dijkzeul). Op <http://www.123luisterboek.be> en <http://www.rubinstein.nl> zijn er tal van titels terug te vinden. Ook www.gottmer.nl heeft heel wat luisterboeken, voornamelijk muzikale sprookjes. Uitgeverij *Interval Lâle* (<http://www.makkelijklezen.nl>) heeft dan weer audioboeken op meeleestempo.

- Verfilmde boeken

Heel wat kinder- en jeugdfilms zijn gebaseerd op een boek. Een boek is makkelijker te lezen als je de film gezien hebt. Zie: www.leesplein.nl voor een overzicht.

- *Zoeklicht Plus*-reeks

Een reeks voor jongeren vanaf 12 jaar met leesmoeilijkheden. *Zoeklicht Plus* is leestech- nisch eenvoudig, maar inhoudelijk afgestemd op de belevingswereld van tieners. Verliefdheid, relaties tussen jongens en meisjes, puberteitsfantasieën en spelen met toekomstideeën zijn thema's die in de boeken voorkomen. *Zoeklicht Plus*-boeken zien er volwassen uit door hun formaat en paperbackuitvoering. Ze zijn gemiddeld 80 pagi- na's dik en zijn zwart-wit geïllustreerd.

c. 14+

- Fictie

Briefjes op de keukentafel (Kuipers 2008): Een verzameling van kattenbelletjes (briefjes waar je zo doorheen raast, omdat ze zo kort en herkenbaar zijn).

Hittegolf (Appel 2006): *Hittegolf* verscheen in 2005 tijdens de Maand van het Spannende Boek en werd herschreven in eenvoudige taal, waardoor het vlot leesbaar is voor iedereen.

Slaaf kindje slaaf (Verroen 2006): Het boek vertelt het verhaal van Maria die veel mooie cadeaus krijgt voor haar twaalfde verjaardag, zoals een bijna-grote-dames-tas. Het mooiste cadeau is haar persoonlijke slaafje. *Slaaf Kindje Slaaf* bestaat uit veertig onthutsende scènes uit het koloniale plantageleven. In korte, stellige zinnen vertelt Marie haast emotieloos en zonder enige vorm van zelfreflectie over de manier waarop haar familie de slaven behandelt. Het boek is geschreven in eenvoudige taal, maar behandelt een moeilijk thema.

Voetstappen (Abdolah 2007): Het boek vertelt 3 verhalen over nieuwkomers in eenvoudige taal: een verhaal over een man die treurt om de vrouw die hij moest achterlaten in zijn geboorteland, een verhaal over een treurend iemand om de plotse verdwijning van zijn zus en een verhaal van een vrouw die verliefd wordt op een onbekende man. Uit de *Leeslicht*-reeks van uitgeverij *Eenvoudig Communiceren*.

- Mengvorm (kijkboek)

De uitvinding van Hugo Cabret (Selznick 2007): Een boek over Hugo, een wees die sinds de dood van zijn oom in een station in Parijs woont. Hij windt elke dag de stationsklokken op en probeert een beschadigde, geheimzinnige machine te repareren. De machine was vroeger van zijn overleden vader. Isabelle, de geadopteerde dochter van een speelgoedmaker, helpt hem het geheim van zijn machine te ontrafelen. Het verhaal leest als een film: het wordt namelijk evenveel in woorden als in beelden verteld. Dat maakt het heel bijzonder en gemakkelijk om te lezen. Een kans voor technisch moeilijke lezers om ook eens een 'dik' boek zonder problemen uit te lezen.

Linus (Clement, Gaudesaboos & Versyp 2007): Linus is alleen. Mama poetst, doet 'mmm' en stopt Linus nooit in bed. Nooit komt er iemand op bezoek. Linus hangt wegwijzers in de stad. En dan komt Boris, zijn 'verloren' grote broer. Wat gebeurde er met Boris, nadat die 'verloren' liep bij verstoppertje spelen aan de zee? Weinig tekst, veel kijkgenot en een uitdagende zoektocht. En dit in amper 48 pagina's.

- Strip

Aya uit Yopougon (Marguerite & Oubrerie 2006) :

Het leven van een puber in Ivoorkust ziet er niet zo gek veel anders uit als dat van een puber in Nederland of Vlaanderen: liefde, relaties, overbezorgde ouders, seks, muziek en dromen. Hoe herkenbaar de grote thema's ook zijn, deze strip geeft een frisse kijk op het leven in Afrika. Handig voor moeilijke lezers is de overzichtspagina met hoofdpersonages in het begin van het boek.